

Врівноважений розвиток енергетики територій: чинники впливу та напрями забезпечення

І.В. Парій, аспірант,

Національний університет «Львівська політехніка»

Україна, м. Львів, вул. Степана Бандери, 12

Електроенергетика — стратегічно важлива галузь національної економіки, адже споживачами електроенергії є усі галузі народного господарства. Від ефективності функціонування цієї галузі, можливості збереження рівня запасу потужності залежить не тільки безпека життєдіяльності населення, але й організація діяльності промисловості, сільського господарства, транспорту, зв'язку, будівельної сфери, підприємств, ЖКГ, бюджетної сфери [1, с. 29]. Їх функціонування визначає динаміку розвитку і на національному рівні і на рівні окремих територій.

Розвиток енергетики, зокрема зростання обсягів виробництва і споживання, відіграють важливе місце для розвитку економіки територій, проте із зростанням виробництва зростають і обсяги екологічних наслідків, а в результаті має місце безпосередній вплив на соціальну складову розвитку територій.

Територіальна енергетика забезпечує належне функціонування і діяльність всього населення і від її розвитку залежить життєзабезпечення територіальних одиниць.

Враховуючи європейські тенденції до розвитку екологічно – чистого виробництва, орієнтації на посилення соціальної складової і на цій основі досягнення економічного розвитку територіальній електроенергетиці необхідно обрати врівноважений шлях розвитку.

Провідною ідеєю концепції врівноваженого (сталого) розвитку є забезпечення високого рівня життя, що передбачає гармонійний розвиток екологічної і соціально – економічної сфер [2].

Розвиток електроенергетики території загалом та окремих міст зокрема, залежить від розвитку інфраструктури, використання енергоощадних технологій, наявності на території регіону (міста) великих промислових об'єктів, інвестиційна активність, збільшення міського населення, розвитку будівництва, розвитку житлово-комунального господарства (табл.1).

Як видно із даних, наведених в табл. 1 поряд із збільшенням будівель і одиниць квартир відбувається значне збільшення споживання електроенергії.

Таблиця 1

Введення в експлуатацію житлових будинків і споживання електроенергії у м. Львові за 2003 – 2009 р.р.

Роки	Нових будівель, одиниць	Квартир, одиниць	Споживання електроенергії, млн.кВт.г.
2003	71	1 046	2 214,6
2004	66	807	2 306,8

2005	104	1 406	2 310,3
2006	90	1 299	2 470,2
2007	161	2 142	2 592,3
2008	123	2 345	2 701,0
2009	114	1 775	2 752,5

Джерело:[3]

Окрім вище зазначеного на розвиток електроенергетики територій мають вплив і інші фактори, зокрема наявність енергетичного палива; джерел енергії; розміщенням електростанцій; їх тип, потужність; наявність резервів виробництва; географія ліній електропередач, їх стан; розміщення трансформаторних підстанцій; наявність незавантажених потужностей; структура паливного балансу електростанцій і стійкість паливостачання; обсяг виробництва електроенергії і дефіцитність або (надмірність) енергосистеми з електроенергії; величина генеруючої потужності та їх структура за типами електростанцій; стан і вік основного енергогенеруючого обладнання [4, с.248].

Таблиця 2

Обсяги споживання електроенергії у м. Львові у 2003 – 2009 рр. різними категоріями споживачів

Типи споживачів	Обсяги споживання електроенергії по роках кВт/год						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Бюджет	99,05	108,41	114,33	113,31	113,86	118,01	108,63
Населення	260,42	293,32	304,28	304,80	351,54	381,63	407,16
ЖКГ	255,87	259,38	262,35	263,21	244,13	258,00	278,56
Підприємництво	568,03	584,17	636,03	591,14	625,49	688,04	690,86
Сума	1183,38	1245,28	1316,99	1272,47	1335,02	1445,69	1485,21

Джерело [5, с.30].

Основою врівноваженого розвитку енергетики території має бути енергоощадність і використання сучасних енергозберігаючих технологій. З цією метою виділяють у м. Львові такі сфери енергоспоживання: бюджетна сфера; населення; житлово – комунальне господарство; підприємництво (промисловість); транспорт (табл. 2).

Оскільки, як видно з табл. 2, обсяги споживання електроенергії за різними категоріями споживачів за аналізований період зростають, необхідною умовою є застосування наступних заходів по енергозбереженню і економії електроенергії [6, с.418]:

- ✓ економічне стимулювання енергозбереження, з використанням досягнень науково – технічного прогресу;
- ✓ застосування енергоощадних ламп розжарювання (люмінесцентні, ртутні, металогенні, натрієві);
- ✓ автоматичне управління внутрішнім і зовнішнім освітленням (облаштування в під'їздах детекторів руху для вмикання освітлення в темну частину доби).

Для забезпечення енергозбереження фахівцями [7, с.183] пропонується застосувати в розвитку енергетики території такі типи стабілізаційних рішень: виробничо – технологічні; організаційно – управлінські; нормативно – правові; інформаційно – аналітичні; соціально – психологічні.

Розвиток енергетики території має відбуватися з максимальним врахуванням моніторингу соціально – економічних і екологічних факторів розвитку міст. На цій основі мають будуватися прогнози споживання електроенергії, і застосовуватися інноваційні підходи до енергозбереження.

Література:

1. Тищенко О.М. Стратегія розвитку регіональних підприємств електроенергетики: аспекти формування: [Монографія] / О.М. Тищенко, О.М. Кизим, Л.М. Шутенко, Н.Б. Петрова, Д.В. Коробков. –Харків: ВД «Інжек», 2008. – 344 с.
2. Кореновський О.В. Концепція сталого розвитку і фінансова політика / О.В. Кореновський //Науковий вісник НЛТУ. – 2011. – Вип.21.13. – С. 227
3. Головне управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: lv.ukrstat.gov.ua.
4. Литвак В.Г. Управленческие решения / В.Г.Литвак. – М.:Экмос, 1998.- 1998. – 248 с.
5. Програма сталого енергетичного розвитку м. Львова до 2020 року / [Затверджено ухвалою сесії львівської міської ради №663 від 14.07.2011р.]. – Львів, 2011. – 106 с.
6. Зеркалов Д.В. Правова основа енергозбереження / Д.В. Зеркалов. – Київ: КНТ 2008. – 418 с.
7. Гусева І.І. Моделирование влияния интеграционных решений в энергетике на предумышленные достижения сталого развития территории:[Монографія] / І.І. Гусева, В.В. Дергачова, Н.В. Карасева, І.В. Сегеда, Б.С. Серебрянников. –Черкаси, 2010.- 362 с.